

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Biskupia 4. Telefon: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2—3 ppoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1—3 ppoł. Administracja czynna od godz. 9½—3½ ppoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 12—1 ppoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9—3 i 7—9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80.750. Drukarnia — ul. Biskupia 4. Telefon 3-40. CENA PRENUMERATY: miesięcznie z dostawą pocztową 3 zł, z odbiorem w administracji 2 zł 50 gr. Zagranicą 6 zł. CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetryowy przed tekstem — 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem — 30 gr., kronika redakc., komunikaty — 70 gr. za mm. Jednoszp., ogłoszenia mieszkaniowe — 30 gr. za wiersz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, z zastrzeżeniem miejsca 25%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zagraniczne 100%, zamiejscowe 25%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Za numer dowodowy 15 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-cio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Obrady Ligi Narodów.

Dyskusja nad mandatem palestyńskim.

Przemówienie ministra Raczynskiego.

GENEWA (Pat). XI komisja Zgromadzenia przystąpiła w dniu 2 bm. przed południem do dyskusji nad mandatem palestyńskim. Głównym przedmiotem obrad był mandat palestyński, a w szczególności imigracja do Palestyny Żydów z Niemiec i z innych krajów. W dyskusji przemawiał m. in. delegat polski min. Raczynski, który zaznaczył, że przemawia jako reprezentant kraju, specjalnie zainteresowanego w kwestii mandatu palestyńskiego, jako członek Rady, oraz ze względu na dużą część ludności żydowskiej w Polsce.

W tym roku — mówił minister Raczynski — problem mandatu palestyńskiego wymaga specjalnej uwagi komisji, gdyż posiada nowe momenty interesujące szereg państw. Szeroki zakres opuścił Niemcy i szuka schronienia w różnych krajach Europy. Nie ulega wątpliwości, że w obecnym okresie kryzysu i bezrobocia, kontynuowanie i wzmożenie tego masowego uchodźstwa, które grozi przybraniem bardzo wielkich rozmiarów, wymaga dla zaistnienia tych uchodźców wysiłków, które poważnie mogą ciążyć na maszynierii gospodarczej i społecznej liczących krajów. Nie też dziwnego — mówił dalej minister Raczynski — że wielka liczba Żydów, szukającą kraju, gdzie mogłaby się osiedlić na stałe, zwraca się ku Palestynie jako żydowskiej siedzibie narodowej. Z drugiej strony, dzięki poświę-

ceniu narodu żydowskiego Palestyna osiągnęła duże postępy. Niema tam kryzysu, ani bezrobocia, a budżet wykazuje dużą nadwyżkę dochodów. Zdolność absorpcyjna kraju znacznie się zwiększyła i według miarodajnych przewidywań, przybędzie w tym roku do Palestyny do 30.000 nowych emigrantów żydowskich. Emigranci żydowscy z Polski, którzy odegrali główną rolę w organizowaniu żydowskiej siedziby narodowej i przyczynili się do wybitnie do obecnego stanu Palestyny, nie mogą znaleźć wrót swej ziemi obiecanej zamkniętymi, mają prawo oczekiwać, że ich roczne kontyngenty emigracyjne będą utrzymane. Należy się spodziewać, — zakończył minister Raczynski — że Anglia jako mandatarz usławi instalację Żydów w Palestynie, przystosowując procedurę migracyjną do nowych warunków zwiększonej liczby mandatów. Żydy z całego świata i państw reprezentowanych w Genuwie, jak również Stany Zjednoczone, niewątpliwie ułatwią jej to zadanie, a Liga Narodów winna udzielić tej akcji swej pomocy.

Po tem przemówieniu delegat Wielkiej Brytanii oświadczył, że kwestia imigracji Żydów do Palestyny jest przedmiotem układu między władzami niemieckimi i angielskimi. Palestyna jest małym krajem i nie może zapewnić całkowitego rozwiązania tego problemu.

Optymistyczna mowa dyr. Leveday'a.

GENEWA (Pat). — W II Komisji Zgromadzenia Ligi miała dziś miejsce dyskusja na temat sytuacji gospodarczej świata i zaobserwowanych ostatnio symptomów poprawy. Interesujące expose na ten temat wygłosił dyrektor sekcji finansowej i studiów statystycznych sekretariatu Ligi Narodów Leveday, który, zastrzegając się, że nie ma zamiaru wygłaszać prognozy, stwierdził, że istnieje jednak objawy ogólnej poprawy, dotyczącej sytuacji całego świata.

W toku dyskusji delegat Australii wyraził wątpliwość, czy można się opierać na porównaniu cyfr z lipca 1932 i 1933 r. Obawia się on, że obraz oparty na tych danych jest zbyt optymistyczny.

W sprawie uchodźców z Niemiec.

GENEWA (Pat). Zgromadzenie Ligi Narodów zdecydowało na dzisiejszym posiedzeniu odesłać do II komisji wniosek holenderski w sprawie zajęcia się sytuacją uchodźców z Niemiec. Delegat niemiecki von Keller oświadczył, że delegacja niemiecka powstrzymuje się od głosu.

Sensacyjny artykuł Pertinaxa.

PARYŻ (PAT). — Dzisiejszy „Echo de Paris” ogłasza sensacyjny artykuł Pertinaxa, odwołujący się do rozmów politycznych w Genuwie w sprawie rozbrojenia i ujawniający, że jakaś cenna osiągnięta miano porozumienia.

Według rewelacji Pertinaxa, premier Daladier i Paul — Boncour za namową angielskiego ministra Simona mieli przyjąć propozycję zmniejszenia efektywnej armii francuskiej jeszcze przed upływem okresu próbnego. Rząd francuski miał wyrazić zgodę: 1) na zmniejszenie armii francuskiej do stanu — 200.000 żołnierzy, 2) na zredukowanie okresu służby wojskowej do 6, 7 lub 8 miesięcy i 3) miał przyobieczać wyłączać presję na państwa Małej Ententy i Polskę, aby zaakceptowały podobne redukcje.

Początkowo rząd francuski zamierzał zgodzić się na rozbrojenie dopiero po upływie okresu próbnego. Takie było stanowisko francuskie w czasie rozmów paryskich do dnia 15 września, potem jednak, na skutek nacisków Anglii, Paul — Boncour i Daladier zgodzili się na zmianę efektów francuskiej przed upływem okresu próbnego wzamian za to, że i Reichswehra niemiecka zostaje zamieniona w armię o krótkim okresie służby wojskowej oraz że niemieckie organizacje militarne zostaną połączone z armią regularną. Decyzję tę premier Daladier i minister Paul — Boncour powzięli na własną rękę.

Zdaniem Pertinaxa, państwa Małej Ententy, podobnie jak i Polska, sprzeciwiają się tym żądaniom. Niemcy — pisze dalej Pertinax — pragną za wszelką cenę rozbroić Francję i oddzielić ją od sojuszników. Te same metody uprawiają Włochy, które do chwili obecnej nie doreczyły Małej Entencie tekstu swego memorandum, a na konferencji o problemach ekonomicznych Europy. Centralnej zaprosił tylko Jugosławie. Te ofensywne włoskie przeciwko państwom sprzymierzonym z Francją ułatwił sam Paul — Boncour. — Pod pretekstem, że plan Tardieu organizacji Europy Nadnadralskiej jest niewykonalny, francuski minister spraw zagranicznych rozleł przed przedstawicielami dyplomatycznymi Francji zagranicą instrukcje, które mogłyby także podpisać węgierski minister spraw zagranicznych Kánya.

Biorąc powyższe fakty pod uwagę, Pertinax ostrzeżenie ministra spraw zagranicznych Paul — Boncoura, określając jako działające jako politykę zatajania i ignorancji.

Zmiany.

WARSZAWA (PAT). — Dotychczasowy kierownik Biura Personalnego Ministerstwa Skarbu p. Marjan Węgrzynowski mianowany został dyrektorem Departamentu Ogólnego Ministerstwa Skarbu. Kierownictwo Biura Personalnego objął mjr. Włodzimierz Zieliński.

Zamknięcie subskrypcji Pożyczki Narodowej 5 b.m.

WARSZAWA (Pat). Termin zamknięcia subskrypcji Pożyczki Narodowej ustalony pierwotnie na dzień 7 października 1933 roku skracają do dnia 5 października 1933 r. Do dnia 7 października 1933 r. subskrypcję przyjmować będą jedynie kasy urzęd-

253,032,700 złotych.

WARSZAWA (Pat). Według meldunków, jakie otrzymał do godziny 22-ej komisarz generalny pożyczki na-

Rozporządzenie Ministra Skarbu

WARSZAWA (Pat). Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 2 października 1933 r. o uzupełnieniu par. 5 rozp. Ministra Skarbu z dn. 7 września 1933 r. o wypuszczeniu pożyczki wewnętrznej pożyczki wewnętrznej.

Na podstawie artykułów 13 i 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 września 1933 r. o wypuszczeniu pożyczki wewnętrznej (Dz. U. RP. nr. 67, poz. 503) zarządzam co następuje:

§ 1. Paragraf 5 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 7 września 1933 r. o wypuszczeniu 6-cio procentowej pożyczki wewnętrznej (Dz. U. RP. nr. 67, poz. 507) uzupełnia się ustępami 3 i 4-y następującej treści:

Po opłaconiu jednej szóstej należności tytułem pierwszej raty może być

Proces samborski.

„Dawałem mu rewolwer, by dokonał zamachu na sali sądowej“..

SAMBOR (PAT). — Na poniedziałkowej rozprawie zeznawali dalsi świadkowie. Pierwszy zeznawał komisarz policji państwowej Bilewicz, dawny bezpośredni przełożony ko-

misarza Czechowskiego oraz nadkomisarza Pietriego, naczelnika Urzędu Śledczego. Świadek zeznaje, że zetknął się z Baranowskim w okresie t. zw. paacyfikacji. Informacje Baranowskiego badał świadek wspólnie z ko-

misarzem Czechowskim. Świadek twierdzi, że naogół informacje Baranowskiego były prawdziwe. — Wedle informacji świadka, O. U. N. po zabójstwie Holców zamach ten zaakceptował. Świadek zeznaje dalej, że po-

zabójstwo Czechowskiego, gdy rozmawiał z Baranowskim, zapytał go, kto mógł zabić Czechowskiego, wedle świadka bowiem były 2 koncepcje: albo O. U. N. zamordowała Czechowskiego, ponieważ był on niebezpieczny, albo O. U. N. zamordowała Czechowskiego, bo nie spełniał rozkazów organizacji.

Na pytanie, przewodniczącego, czy świadek widział znaną sa plotki, które krążyły o komisarzy Czechowskim już po jego śmierci, — że był on na usługach O. U. N., świadek odpowiada twierdząc.

Dalej świadek zeznaje, że w roku 1930 Holowiński, komendant O. U. N., oświadczył mu, że był omawiany plan zamordowania Czechowskiego. Świadek nie mógł zrozumieć, dlaczego właściwie Ukraincy chcieli usunąć Czechowskiego, dlatego się na nim mścił.

Na pytanie przewodniczącego, czy świadek pytał Czechowskiego, jakie względy skłoniły Baranowskiego na drogę kontaktu z polską, świadek odpowiada, że Czechowski opowiadał mu, że było to ze względów ideowych. Baranowski miał zwracać się do Czechowskiego z szacunkiem, a dalsze pytanie przewodniczącego świadek wyjaśnia, że odniósł wrażenie, iż Baranowski nie należał do O. U. N.

— posłał raczej kontakty z grupą opozycyjną. Przypuszczeń żadnych nie chce stawiać.

Na pytanie sędziego Chruszczewskiego, czy Czechowski mógł zataić wiadomość, która mu podał Baranowski o rewolwerze, mając na względzie zatrudnienie dla siebie nagrody 10.000, przeznaczoną na wykrycie morderców, świadek po namyśle odpowiada, że to jest zupełnie możliwe. Sędzia Kuczerka chce dowiedzieć się od świadka, w jaki sposób można wytłumaczyć rozbieżność opinii poszczególnych przedstawicieli władz na rolę Baranowskiego. — Świadek określa to w ten

dów skarbowych od osób pragnących nabyć obligacje 6-cio procentowej Pożyczki Narodowej za należności od Skarbu Państwa, stosownie do objawienia Ministerstwa Skarbu z dn. 16 września 1933 r. (Monitor Polski z dn. 20 września 1933 r. nr. 216).

rodowej, na terenie całego państwa subskrybowano pożyczkę na ogólną sumę 253.032.700.— złotych.

Przed Sądem Najwyższym.

WARSZAWA (PAT). — W dniu 2 października przed Sądem Najwyższym rozpoczęła się rozprawa kasacyjna w sprawie Liebermana, Bartłkiewicza i innych. Komplet sędziowski stanowią: przewodniczący prezes Sądu Najwyższego Jan Rzymowski oraz sędziowie Sąd Najwyższego Bronisław Wisniewski i Walerjan Hanrykiewicz. Wnioski zgłasza prokurator Sądu Najwyższego Zdzisław Piernikarski. Rozprawa rozpoczęła się o godzinie 10 referatem sprawy, odczytanym przez sędziego — sprawozdawcę Bronisława Wisniewskiego.

— (:)—
Dziennikarze niemieccy przybyli do Berlina.

BERLIN (PAT). — Wydaleni z Rosji So- wieckiej dziennikarze niemieccy przybyli w dniu 2 bm. rano do Berlina. Jak donosi prasa, w rozmowach korespondenci podkreslili między innymi poprawne zachowanie się władz sowieckich, jednakże kontrola bagażu na granicy polsko — sowieckiej była b. ostra. Rodziny dziennikarzy niemieckich pozostały w Moskwie.

— (:)—
Zmiana rządu perskiego.

TEHERAN (PAT). — Nastąpiła nagła zmiana rządu perskiego. Powodem tej zmiany — według miarodajnych informacji — była oświadczenia niechęć szacha do dawnego premiera, który uzurpował sobie zbyt dużo uprawnień w stosunku do osoby panującego. Nowy gabinet ma zwrócić baczna uwagę na sprawy higieny publicznej, co do której szach w ostatnich czasach wyraził swe niezadowolone i ostry sprawy komunikacyjne, w szczególności kolejąwo.

Na czele nowego gabinetu stanął Fouroughi, były minister spraw zagranicznych. Sprawy zagraniczne objął Kazemi.

Delegacja austriacka z kancl. Dollfussem na czele (ostatni z prawej).

Wybór niestałych członków.

Genewa (Pat) Zgromadzenie Ligi Narodów dokonało dziś wyboru 3-ch niestałych członków Rady na miejsce

Irlandii, Norwegii i Gutmali. Wybrano Danję 32 głosami, Argentynę — 49 i Australję 47.

Zakończenie debaty ogólnej.

GENEWA (Pat). Zgromadzenie Ligi Narodów zakończyło w poniedziałek po południu debatę ogólną. Między innymi przemawiał francuski minister spraw zagranicznych Paul-Boncour, który oświadczył na wstępie, że nie miał zamiaru zabierać głosu w tej debacie, gdyż wszystkie jego starania są obecnie skierowane ku tej bliższej dacie, która nie może ulec odroczeniu i w której okaże się, czy konferencja rozbrojeniowa da rezultaty, czy też nie i czy rozpocznie się prowadzący do wojny wysiłki zbrojeni. Jednakże różne słowa wypowiedziane w dyskusji wymagają odpowiedzi Francji.

Paul-Boncour omówił pakt 4-ch, zapewniając, że Francja nie porzuciła i nie porzuci polityki zaufania i współpracy. Mówca podkreślił konieczność przygotowania konwencji międzynarodowej, co ze swej strony wymaga porozumień regionalnych i zatwierdzenia spraw, wynikających z sąsiedztwa i wzajemnych stosunków po-

litycznych. Delegat Francji uważa, że pakt 4-ch stanowi tego rodzaju układ regionalny, narówni z paktem Małej Ententy i z paktem nieagresyjnej definicji napastnika, które dzięki mądrej polityce zawarte zostały między Polską, Rumunią i państwami pogranicznymi z jednej strony, a Rosją, oraz pomiędzy niemi wzajemnie. Zadaaniem Ligi Narodów wywołał Paul-Boncour dalej — winna być koordynacja wszystkich tych konstrukcji regionalnych. W dalszym ciągu przemówienia Paul-Boncour dał wyraz swej solidarności z kanclerzem Dollfussem co do konieczności obrony niepodległości Austrii przeciw wszelkiej akcji, zarówno wewnętrznej, jak i zewnętrznej. Mowę swą zakończył podkreśleniem konieczności szybkiego zawarcia konwencji rozbrojeniowej, sprawiedliwej i możliwej do przyjęcia dla wszystkich, której wykonanie byłoby zapewnione przez wzajemną równą i skuteczną kontrolę.

Krwawy napad rabunkowy w Krakowie.

Bandyci zrabowali 18.000 zł. i zabili 3 osoby.

KRAKÓW (Pat). W dniu 2 października między godziną 8 a 9-a nie- wykryci złodzieyzy wkroczyli do mieszkania agenta handlowego Michała Su- eskinda przy ul. Pańskiej 11. Bandyci wystrzelali z rewolweru, zabili listonosza Walentego Przebindę „Suesskin” da oraz jego żonę i ciężko ranili córkę Suesskindów.

Listonosz Przebinda przybył do mieszkania Suesskindów celem dokonania wypłaty 10 złotych. Sprawy zrabowali torbę służbową listonosza z kwotą 18.000 zł. Ulica Pańska należy właściwie do okręgu listonosza Hartmana, którym w dniu wczorajszym przydzielono do pomocy listonosza Przebindę. Hartman miał przy sobie 50.000 zł. i podzielił swój okręg z zamordowanym listonoszem Przebindą.

28-a Państwowa Loteria

POD HASŁEM:

PRĘDKO i TANIO

28-a Loteria posiada tylko 4 klasy, a więc TRWAĆ BĘDZIE TYLKO 4 MIESIĄCE. Czwierć losu DO WSZYSTKICH 4-ch KLAS KOSZTUJE TYLKO ŻŁ. 40.— (zamiast poprzednich żł. 50.—) WE WSZYSTKICH 4-ch KLASACH:

Ilość większych wygranych nie zostanie zmniejszona, a ilość średnich i mniejszych ZNACZNIE POWIĘKSZONO.

Wprowadzono 1320 WYGRANYCH POCIESZENIA po zł. 500.—

oraz 400 DODATKOWYCH po zł. 2.500 — każda.

Niemal stówek w pierwszych 3-ch klasach. — SA TYLKO WYGRANE.

GŁÓWNA WYGRANA MILJON ZŁOTYCH!!

Losy do nabycia w największej i najszybszej w WILNIE KOLEKTURZE „LICHTLOS“

WIELKA 44 TELEFON 425

P. K. O. 81.051

MICKIEWICZA 10 TELEFON 13.58

Nad szczątkami „R 101“.

Solidarność franko-angielska.

PARYŻ (Pat). Prasa omawia ob- szernie wczorajsze uroczystości w Beauvais odsłonięcia pomnika, poświę- conego pamięci ofiar katastrofy sterowca „R. 101“. Chociaż rozmowy, ja- kie prowadzili ze sobą szefowie rzą- dów francuskiego i angielskiego nie posiadały charakteru oficjalnego na- stąpiła — jak pisze „Le Journal“ — wymiana poglądów, w szczególności

w sprawie rozbrojenia. Mac-Donald i Daladier wyrazili zadowolenie, że so- lidarność francusko-brytyjska w tak serdeczny sposób zaznaczyła się w Beauvais.

Reasumując swoje wrażenia am- basador Wielkiej Brytanii oświadczył: pomiędzy szefami obu rządów nastą- piła bardzo serdeczna i pożyteczna wymiana poglądów.

Wczoraj sąd okręgowy w Wilnie rozprawił przed dwiema zamkniętymi sprawę Eugenjusza Karmeliłowa i jego siostry Aleksandry, po mężu Bosiakiej. — oskarżonych o zbrodnie szpiegstwa na rzecz jednego z państw ościennych. W wyniku całonocnej rozprawy, późnym wieczorem został ogłoszony wyrok, skazujący Karmeliłowa na 3 lata więzienia z pozbawieniem praw publicznych, obydwalekich i honorowych. Karmeliłowa, bronił mec. Andrzej. Aleksandrę Bosiaką uniewinniono. Obronę jej wniósł mec. Petru Sewicz.

Oskarżony jest synem znanego w Wilnie b. komornika Karmeliłowa. Wiodł

ochrony
przed

GRUPA
INFLUENZA
ANGINA
POLSKIE TABLETKI

PANACRIN

labchem. farm.
 MAG. A. BUKOWSKI
 SUK. WARSZAWA

TEATR I MUZYKA

Z życia żydowskiego. NA WILEŃSKIM BRUKU

WPADŁ DO STUDNI.
Wczoraj około godziny 5 wiecz. w czasie naprawiania studni przy ulicy Wilkomierskiej 173, zerwał się nagle z rusztowania i wpadł do studni głębokości 30 metrów, robotnik Leon Wróblewski zam. przy ulicy Wilkomierskiej 82.
Z pomocą nieszcześliwemu pośpieszyli mieszkańcy.

Zawezwane na miejsce wypadku pogotowie ratunkowe, przewiozło W. do szpitala Św. Jakóba.

TAKSÓWKA WYWRÓCIŁA SIĘ.
W dniu 1 bm. taksówka, prowadzona przez szofera Sienkiewicza Piotra (ul. Soltańska 10-a), wskutek raptownego zahamowania wywróciła się na ulicy Legionowej. W taksówce rozbite zostały szyby. Wypadku z ludźmi nie było.

SPADEŁ ZE SCHODÓW.
Paszkowski Julian, lat 60, zam. przy ulicy Popiawskiej Nr. 30, stojący na schodach domu Nr. 24 przy tejże ulicy, wskutek załamania się poręczy, spadł na posadzkę kamieniem, doznając ogólnego potłuczenia ciała. — Lekarz Pogotowia odwiózł poszkodowanego do szpitala Św. Jakóba w stanie ciężkim.

" prod. sowleckiej
/g nieśmiert. głośnej powieści

świata“
ezpladne bilety nieważne.
2-ej.

le polskiem

ZECHU

o premjerze.

ja
RIS

Gdy serce prze-
mówi — rozum i

wielki scenar. pełen
muru, życia i wroty
Ogniste tańce —
Czarowne pieśni —

roządek milną...

ernstein
ne, weneryc-
zopciowe
za 28, m. 5
2-1 i 4-8
W. P.

Dentysta
n-Gutman
za 22, m. 21.
terany porcel.
2 Zehy szczer.

BAR pod Wilkiem
Mickiewicza 33.
Wydaje śniadania, obiady, kolacje. Zdrowe smaczne i obfite. Ceny niskie. Abonament obiadowy 25 zł. — GABINETY

2 MIESZKANIA
po 3 pokoje lub jedno 6-pokojowe świeżo odremontowane z wszelkimi

zberka
zakrętowa
19 do 7 wiecz.
nowa 7, m. 5
Nr. 69.
Jakób

Wajnbre
Wilno,
wiczka Nr 9
Śniadeckich
m. 7.
ortepianów
isharmonij.
iskieru.

ymanie
ynagrodzenie
cely rok do
1. Zgłoszenie
pod „Stud.
Lwowskie”

Redaktor odpowiedzialny Witold Kiszkiś.